

HET VERHAAL VAN VINCENT

Onze zoon Vincent is inmiddels 9 jaar oud. Hij heeft een zeer lange weg afgelegd voordat wij de oorzaak ontdekten van zijn ernstige motoriek- en leerproblemen. Wij willen ons verhaal met u delen omdat de problemen die onze zoon ervaren heeft, veel vaker voorkomen dan men denkt.

Onze zoon ontwikkelde zich tijdens zijn babytijd wat langzamer als andere kinderen. Hij was traag in het omdraaien en optrekken. Kruipen heeft hij niet echt gedaan, later bewoog hij zich voort door op zijn billen te schuiven. Het lopen kwam met 17 maanden op gang, op zich nog niet verontrustend. Wat wij wel vreemd vonden was dat Vincent met ruim 2,5 jaar nog steeds niet normaal over de dorpels van ons huis kon stappen, hij deed dit op handen en voeten. Ook de stoepranden buiten vormden voor hem een groot probleem. De glijbanen in de speeltuintjes waren voor hem beangstigend. Zijn zeer stijve manier van lopen en bewegen verontrustte mij als moeder, ik heb zelfs wel eens aan een spierziekte gedacht. Verder had Vincent ernstige slikproblemen, wat zich uitte in constant spugen.

De problemen begonnen vrijwel direct toen hij op 4-jarige leeftijd naar de kleuterschool ging. Het zichzelf aankleden na de gymles was voor hem ontzettend moeilijk en het dichtritsen van zijn jas lukte niet. Er zijn meerdere kleuters die dit in het begin moeilijk vinden en nog niet kunnen, maar bij Vincent bleef dit moeizaam en verbeterde niet. Tijdens zijn kleuterperiode werd onmiddellijk zijn stijve motoriek opgemerkt. Gymles was voor Vincent niet gemakkelijk, het vangen van een bal lukte absoluut niet, schommelen kon hij niet, hij had geen evenwichtsgevoel en zijn manier van bewegen bleef erg stijf. Op een gegeven moment wilde Vincent niet meer naar de gymles, zijn angst om zichzelf daarna te moeten aankleden, speelde daarbij een grote rol. Zijn spraak op school was ook nog niet voldoende. Hij kwam stil en verlegen over op school. Het herhalen van enkele woorden achter elkaar lukte hem niet, deze kon hij niet onthouden. Wij zijn na 3 maanden kleuterschool begonnen met het volgen van logopedie om zijn spraak te verbeteren. Enige tijd later zijn wij ook begonnen met het volgen van fysiotherapie om zijn stijfheid te verbeteren.

Tijdens het tweede gedeelte van het schooljaar heeft Vincent een bril gekregen. Bij een routineonderzoek op het consultatiebureau was gebleken dat zijn oogzicht niet voldoende was. Wij zijn doorgestuurd naar een orthoptiste, dit is iemand die gespecialiseerd is in het behandelen van oogproblemen bij kinderen. Daar bleek dat onze zoon ook een lui oog had. Op advies van de orthoptiste heeft hij daarna een lange tijd zijn goede oog af moeten plakken met een speciale oogpleister. Toen bleek dat dit geen resultaat gaf, heeft hij een bril erbij gedragen in combinatie met de speciale oogpleister. Het afplakken met deze oogpleister moest iedere dag 4 uur lang. Dit proces heeft ruim 1 jaar geduurd, daarna werd ons verteld dat Vincent geen lui oog meer had en voortaan niet meer hoefde af te plakken.

Wij hadden verwacht dat het dragen van zijn bril en zijn genezen luie oog grote verbetering zou brengen aan zijn motorische problemen. Het bezoek aan verschillende kinderartsen en aan een neuroloog had ook geen uitkomst geboden. Onze zoon bleef helaas net zo stijf en er kwamen alleen maar problemen bij. Aan het einde van groep 1 kregen wij te horen dat Vincent niet doorkon naar de volgende groep, hij moest groep 1 overdoen.

Tijdens zijn tweede schooljaar verbeterde gelukkig zijn spraak en kon hij uiteindelijk met de logopedie stoppen. Zijn motoriek bleef stijf en hij heeft uiteindelijk ruim 3 jaar fysiotherapie gevolgd. Het vangen van een bal bleef moeizaam en het schommelen lukte nog steeds niet. Het klimmen in het klimrek van de gymzaal lukte pas na het vele oefenen tijdens de fysiotherapie. Inmiddels waren wij met zwemlessen begonnen. Dit bleek ook moeilijkheden te geven. Zijn oog-handcoördinatie was absoluut niet goed en er werd zelfs gevraagd of onze zoon soms bepaalde medicijnen slikte. Vincent was soms zo zenuwachtig voor een zwemles dat hij in de kleedkamer overgaf. Uiteindelijk heeft hij zijn twee zwemdiploma's behaald.

De grote ellende van Vincent begon in groep 3. Het gymmen vormde nog steeds een probleem en Vincent durfde bijvoorbeeld niet zonder hulp een roltrap op en af te stappen. Het leren lezen en schrijven werd een complete ramp. Hij kon de letters absoluut niet onthouden en het lezen kwam hierdoor niet op gang. Het automatiseringsproces werd hierdoor ernstig belemmerd. Het schrijven kon hierdoor ook niet geautomatiseerd worden, hij moest iedere keer terugkijken in zijn schrift hoe hij iets moest schrijven. Ook schreef hij met een verkrampte hand. Door dit alles kwam ook het werktempo niet op gang en werd Vincent als langzaam beschouwd. Extra oefenen met lezen gaf ook niet het gewenste resultaat. Door dit alles werd voor Vincent de druk die hij ervaarde teveel en dit uitte zich in zijn gedrag, hij kreeg smetvrees. Vincent waste erg vaak gedurende de dag zijn handen en durfde niets meer aan te raken. Hij gaf regelmatig aan dat hij er zelf gek van werd. Deze smetvrees heeft bijna een jaar geduurd, deze periode is voor ons gezin ontzettend zwaar geweest en heeft de nodige spanning met zich meegebracht.

Intussen gingen wij ieder half jaar met Vincent op controle in het ziekenhuis voor zijn ogen. Wij hebben daar meerdere malen aangegeven dat hij ernstige motorische problemen had en dat het lezen en schrijven niet op gang kwam. Keer op keer hebben wij ten horen gekregen dat alles in orde was met zijn ogen!

Aan het einde van het schooljaar moest onze zoon door naar groep 4, hij had immers al groep 1 overgedaan. Al vrij snel werd duidelijk dat Vincent dit absoluut niet aankon, hij kon immers bijna niet lezen en schrijven en kon geen tempo maken. In overleg met de school is toen besloten om Vincent naar het speciale onderwijs te laten gaan, omdat hij absoluut niet de gevraagde leerstof aankon. Zijn smetvrees heeft voor ons als ouders zijnde de uiteindelijke doorslag gegeven, psychisch ging het met onze zoon niet goed.

In oktober van dat jaar ging onze zoon naar zijn nieuwe school. Al vrij snel was het duidelijk dat Vincent niet kon aarden op het speciale onderwijs, hij kreeg moeilijk contact met de kinderen uit zijn klas omdat zijn interesses anders lagen. Hierdoor voelde onze zoon zich enorm eenzaam en verdrietig. Tijdens de eerste ouderavond bleek dat zijn lezen nog nauwelijks vooruit ging.

Nadat Vincent 2 maanden op het speciale onderwijs zat hoorde ik het verhaal van een moeder. Haar zoon had precies dezelfde problemen als onze zoon, ook hij had motorische problemen, kon geen ballen vangen en het lees- en leerproces kwam ook niet op gang. Zo zijn wij uiteindelijk bij een functioneel optometrist terecht gekomen. Een functioneel optometrist onderzoekt naast de normale oogmeting die in het ziekenhuis gebeurt, tevens de samenwerking van de ogen en de visuele verwerking van deze. Als de ogen niet goed samenwerken, veroorzaakt dit een verkramping van de beide ogen.

Als er sprake is van een verkramping van de ogen, kan dit allerlei klachten geven zoals het traag en moeizaam lezen en concentratieproblemen, dus samengevat lees- en leerstoornissen, maar ook problemen met de aangeboden perifere beelden. Dit betekent dat men een zeer beperkt functioneel gezichtsveld heeft.

Als de beide ogen niet meer samenwerken, heeft dit ook directe gevolgen voor de ontwikkeling van de linker- en de rechter hersenhelft. Hierdoor kunnen er problemen ontstaan met het geheugen en het evenwicht, maar ook het spraakcentrum kan hierdoor worden beïnvloed.

De functioneel optometrist heeft de ogen van onze zoon zeer uitgebreid onderzocht en wist al vrij snel de vermoedelijke oorzaak van zijn motoriek- en leerproblemen te achterhalen. Zijn ogen waren zeer verkrampd, dit bleek ook uit de zeer grote pupillen die hij al jarenlang had. Deze zogenaamde visuele stress heeft een ernstige verkramping van zijn ogen veroorzaakt. Zijn ogen hadden moeite met het scherpstellen en Vincent kon met zijn ogen geen voorwerp goed volgen, zijn ogen schoten alle kanten op. Dit verklaarde direct zijn motorische problemen, het stijf bewegen, het niet kunnen vangen van een bal en zijn evenwichtsproblemen. Zijn perifere zicht, dit wil zeggen, het zien van naderende voorwerpen van opzij, was zeer slecht. Een normale waarde is tussen de 25 en 30 graden, Vincent had een waarde van gemiddeld 3 graden! Doordat zijn ogen dus niet samenwerkten, gaf dit ook problemen in de samenwerking van de twee hersenhelften. Dit verklaarde naar aller waarschijnlijkheid zijn geheugenproblemen, het niet op gang komen van zijn spraak en al zijn leerproblemen. Om te kunnen lezen, moeten de oogspieren normaal kunnen functioneren. Zonder het ons bewust te zijn geweest, hebben wij jarenlang een visueel gehandicapt kind gehad. Vincent heeft dit ons ook niet aan kunnen geven, hij dacht immers dat iedereen zoals hem zag.

Het luie oog van onze zoon is ruim 1 jaar voor halve schooldagen afgeplakt geweest op advies van zijn behandelend orthoptiste. Dit afplakken heeft voor onze zoon er mede toe bijgedragen dat zijn ogen niet meer konden samenwerken. Door het goede oog volledig af te plakken, krijgt het netvlies geen licht meer binnen. Dit licht is nodig voor het volledig ontwikkelen van het visuele zichtveld. Het luie oog kan wel veilig gestimuleerd worden door het goede oog bijvoorbeeld door een mat brillenglas te laten kijken, waardoor het netvlies toch licht binnen krijgt. De oogspieren van een lui oog zijn verslapt en moeten getraind worden. Helaas worden de luie ogen in het ziekenhuis vaak alleen volledig afgeplakt en worden de oogspieren daarna niet getraind. Een lui oog wordt vaak rond het vierde jaar van een kind ontdekt en het visuele systeem is op deze leeftijd nog volop in ontwikkeling. Het oog wordt voor een lange tijd volledig afgeplakt en daarna genezen verklaard. Maar als dit kind twee of drie jaar later naar groep 3 gaat, kan het zijn dat de samenwerking van de ogen nog steeds niet optimaal is. Dit komt doordat de oogspieren niet getraind zijn in deze tussenliggende jaren. Verder is er geen voldoende prikkel geweest om het goed binoculair zien (met twee ogen tegelijk) te ontwikkelen. Het binoculair zien heeft zich door het volledig afplakken van het goede oog niet meer goed kunnen ontwikkelen. Het gevolg hiervan kan zijn dat er problemen ontstaan met het onder andere leren lezen en schrijven.

Vincent is na deze diagnose direct begonnen met een lichttherapie, genaamd syntonics. Dit is een uit Amerika afkomstige therapie, waar deze al meer dan 70 jaar succesvol wordt toegepast bij het behandelen van visuele disfuncties zoals leer- en leesstoornissen. Deze therapie zorgt ervoor dat de hersenen geprikkeld worden. Onze zoon kreeg twee speciale gekleurde filters mee naar huis en volgde twee keer per dag deze lichttherapie.

Na 2,5 week begon Vincent spontaan ballen te gooien en te vangen. Hij zei tegen ons dat hij de bal nu kon zien aankomen. Een week later begon hij in een boek te lezen. Vanaf het moment dat hij een bal kon vangen, was Vincent verschrikkelijk moe, hij ging zelfs overdag naar bed om te slapen. Dit is te wijten aan het feit dat zijn hersenen ineens ontzettend veel impulsen te verwerken hadden en dat hij dit simpelweg niet gewend was. Aan het einde van zijn lichttherapie had Vincent een normaal perifeer waarnemingsvermogen van 30 graden, deze was aan het begin van de lichttherapie slechts 3 graden.

Na zijn lichttherapie is hij begonnen met de visuele vaardigheidstraining, dit houdt het trainen van de oogspieren in. Vincent moest gaan leren zien en zijn oogspieren bewust te leren gebruiken. Hij is nu inmiddels een jaar in training en het gaat fantastisch. Doordat wij zijn oogspieren nu trainen, kan hij zijn ogen veel beter op een zin richten. Het lezen verbetert hierdoor enorm en kost hem veel minder moeite. Zijn luie oog, die weer teruggekomen was, wordt nog steeds iedere dag getraind. Hij kan dit oog nu veel beter scherpstellen, wat ook ten goede komt voor zijn lezen. Een onderdeel van deze visuele oogtraining is ook het trainen van het geheugen. Dit geheugen heeft Vincent altijd wel bij hem gehad, maar hij heeft deze niet kunnen gebruiken door het niet samenwerken van zijn twee hersenhelften.

Voor onze zoon is er een compleet nieuwe wereld opengegaan. Hij kan nu op motorisch gebied moeiteloos ballen vangen en gooien, fietsen, stappen, skeeleren, rennen zonder te struikelen, zelfstandig een roltrap op en schommelen. Op sociaal emotioneel gebied is hij ook enorm veranderd. Het stille teruggetrokken kind is uit zijn schulp gekropen. Hij durft nu zelf vriendjes op te halen en is veel vrijer en ontspannen geworden. Op leergebied is er ontzettend veel veranderd. Hij kan nu zijn geheugen gebruiken en kan hierdoor eindelijk gaan automatiseren. Het lezen is nu snel op gang gekomen en gaat goed. Zijn concentratie en werktempo zijn enorm verbeterd en zijn zelfvertrouwen is hierdoor enorm toegenomen.

Terwijl het genezingsproces van zijn ogen op gang gekomen was, zat onze zoon ten onrechte op het speciale onderwijs. Vincent had het daar zeer slecht naar zijn zin en wilde naar zijn oude school terug. Vincent heeft op deze speciale school voor de tweede keer last van smetvrees gekregen, een uiting van de enorme stress die hij weer had ondervonden. Op het gewone basisonderwijs had Vincent vanwege zijn ernstige visuele beperkingen nooit normaal kunnen functioneren. Uiteindelijk heeft onze zoon 8 maanden op het speciale onderwijs moeten doorbrengen. Het proces om Vincent terug te krijgen op zijn oude basisschool is ontzettend zwaar en moeilijk geweest. Een kind dat eenmaal op een speciale school is geplaatst, is zeer moeilijk terug te plaatsen. Wij wilden onze zoon zo snel mogelijk op het gewone basisonderwijs terugplaatsen, vanwege het feit dat hij anders een te grote achterstand zou oplopen. Het werktempo van Vincent was op dat moment nog te langzaam. Dit valt te verklaren doordat hij zich nog midden in het genezingsproces van zijn ogen bevond. Om zijn ogen te kunnen laten automatiseren en om tempo te kunnen maken, moesten zijn ogen volledig hersteld zijn, dit was slechts een kwestie van tijd. Gelukkig heeft Vincent de laatste 5 weken van dit schooljaar weer kunnen doorbrengen op zijn oude school. Hij had 8 maanden gefunctioneerd op het speciale onderwijs op groep 3-niveau, en is toen in het diepe gesprongen in zijn oude groep 4. Vanaf het moment dat onze zoon wel kon leren hebben wij onze zoon geholpen om zijn leerachterstand te doen inhalen. Iedere avond heeft Vincent extra gelezen, geschreven, gerekend, de tafels van 1 tot en met 10 uit zijn hoofd geleerd en dictee gemaakt. Het oefenen van de tafels was trouwens een fantastische geheugenoefening, mede hierdoor is zijn geheugen snel op gang gekomen. Hij heeft keihard gewerkt om zijn achterstanden in te halen en met succes. Hij heeft aan het einde van groep 4 prima scores behaald voor zijn rekenen, dictee en schrijven.

Vincent heeft zich in een razend tempo ontwikkeld. Zijn werktempo is de laatste maanden enorm toegenomen en is op dit moment voldoende. Hij kan de nieuwe dingen die uitgelegd worden nu goed verwerken. Vincent is door dit alles enorm veranderd en blaakt van zelfvertrouwen. Van zijn smetvrees heeft hij absoluut geen last meer. Hij heeft weer zin in alles en geniet nu van zijn totaal vernieuwde leven.

Vincent heeft veel moeten missen. De dingen die voor een kind normaal zijn, waren voor hem altijd moeilijk en vaak onbereikbaar. Psychisch heeft onze zoon enorme klappen te verwerken gehad. Hij heeft inmiddels 3 scholen doorlopen, met terugplaatsing naar zijn oude school is hij voor de vierde keer veranderd van school, dit met zijn leeftijd van 9 jaar oud. Tijdens deze periode heeft onze zoon meerdere malen geopperd dat hij langzaam en dom was. De onzekerheid die hij al deze tijd heeft moeten voelen, is onbeschrijfelijk. Wijzelf hadden nooit meer in deze periode aan zijn ogen getwijfeld, hij was immers jarenlang onder behandeling in het ziekenhuis bij zijn orthoptiste.

Zijn problemen hadden voorkomen KUNNEN EN MOETEN worden, maar helaas wordt er in het ziekenhuis nog steeds alleen gekeken naar de scherpte van de beide ogen. Echter, daar stopt het. Visuele vaardigheidstraining is volgens hun zinloos. Onze ervaring en met ons velen, die we inmiddels gesproken hebben, zijn anders. Na de behandeling van het luie oog was het binoculair zien zodanig verstoord dat de visuele informatie niet goed verwerkt kon worden. Dus ondanks dat er medisch gezien geen problemen meer waren, was er nog steeds een visueel probleem. De meeste oogartsen en orthoptisten staan zeer cynisch tegenover deze specialisatie in de optometrie, waar juist hierna gekeken wordt. Voor ons is het overduidelijk, de reguliere artsen hebben onze zoon niet kunnen helpen en zijn problemen nooit serieus genomen.

Voor kinderen met motorische problemen in combinatie met leer- en leesproblemen, is het zeer zeker de moeite waard om uit te laten zoeken of de samenwerking van de ogen optimaal is. Deze kinderen worden vaak onder de NLD (non-verbale leerstoornissen) of de dyspractie-groep geplaatst. Doordat deze kinderen ondanks hun enorme leerproblemen een normale intelligentie hebben, lopen zij een veel groter risico op psychiatrische stoornissen en depressies. Onze lange zoektocht heeft er uiteindelijk toe geleid dat wij een gelukkig kind hebben gekregen met een toekomst die nu volledig voor hem openligt.

